

KŘÍŽOVÁ CESTA - O STRACHU

“A ještě něco si zapamatuj Góbyro: když je mnoho lidí pohromadě, jejich odvaha je nepřekonatelná, dokud mají sebedůvěru. Jakmile však dostanou strach, pak čím je jich víc, tím větší a strašnější hrůza mezi nimi propukne. /Xenofon, O Kýrově vychování/ - z knihy Václav Cílek Co se děje se světem?

1. Ježíš odsouzen na smrt – strach ze smrti

Žijeme v realitě, kdy nemocnice i pohřební služby mají denně dost práce a nějak jsme si zvykli, protože se nás to netýká osobně. Ale když někdo z nás dostane nevyлéčitelnou nemoc, jsme zaskočení – právě tím, že konec života v tomto světě, se týká i nás... Podobně když zemře někdo z našich blízkých, je to bolestná rána, z které se jen pomalu vzpamatováváme.

Ježíš dlouho před svým odsouzením předpovídal to, co ho čeká. Bolestně se se svou úzkostí potýkal v Getsemanské zahradě. Prožíval strach z toho, co mělo přijít, ale nevzdal to. Statečně přijal své odsouzení i smrt, protože jeho láska k Otcí i k lidem nekonečně přesahovala jeho strach. Pevně věřme, že jeho láska nás bude doprovázet i v našem umírání a dovede nás k životu, který nekončí.

2. Ježíš přijímá kříž – strach z utrpení

Narodili jsme se do času a prostředí, kde žijeme – Bohu díky – v míru, bohatství, zajištěnosti a pohodlí. Na operace máme narkózu, na nemoce očkování, na bolest hlavy máme Ibalgin, na bolest duše terapeuta nebo psychologa... Žijeme tak, jak se generacím našich předků ani nesnilo. Ale i na nás doléhá utrpení – možná ne tolik v nemocech jako dříve, ale o to více, v bolesti duše. V úzkostlivě čistém prostředí nám chybí imunita. Podobně jsme zranitelní v našich vztazích, v našem směřování. Bojíme se udělat nepřijemné rozhodnutí, bojíme si něco odepřít, něčeho se vzdát... Bojíme se opustit dětství a stát se odpovědnými a dospělými lidmi, kteří něco vydrží.

Ježíš přijímá kříž beze slov – jako svůj úděl, ne jen jako mučící prostředek, ale jako nástroj spásy. Pane, pomoz nám v bolesti najít sílu a smysl a ať ji po tvém vzoru proměňujeme ve vlastní růst a dobro druhých.

3. První Ježíšův pád – strach z chyby

Ježíš je Boží Syn, Bůh sám. Krach nebo chyba, to není jeho jméno. Ježíš Kristus cestu podstupuje i s tím, že se dají čekat zakopnutí a pády... V tu chvíli je jako malé dítě, jako někdo naprosto bezmocný, někdo, kdo nemá svůj život pod kontrolou a je vystaven pohrdání druhých... To je ten slavný kazatel a divotvůrce? Teď tu leží jako opilec nebo bezdomovec.

Jak my jsme často otroky svých představ nebo spíše představ druhých lidí o nás, jak se bojíme je nezklamat, aby se od nás neodvrátili. Jak jsme často otroky výkonu a úspěchu a hrouíme se, když něco nezvládneme. Věřme, že i kdyby nás celý svět odsuzoval za naše chyby, je tu Bůh, který v Ježíši prošel křížovou cestu i s pády pro nás, aby nám mohl být nablízku v našich zakopnutích a dát nám novou šanci.

4. Setkání s Marií – strach o rodinu

V temnotě Křížové cesty jsou světlé okamžiky. Největší pomocí pro Ježíše mohla být jeho matka. Někdo, kdo ho znal nejlépe, někdo, kdo se dokázal naprosto spolehnout na Boží vedení. I když mnohdy vůbec nerozuměla, věděla, že nyní svého Syna odevzdává Otcí i světu, za který se obětuje... Zároveň s tím ztrácela svou rodinu. Je sama – mohla tak více chápat Kristovu osamělost na kříži.

Věřme, že chápe i naše obavy. Strach dětí, jejichž rodiče se hádají, že mohou ztratit domov. Strach manželů, že jejich partner odejde, strach, že zůstaneme sami bez opory.... Chraňme a obnovujme své vztahy, dělejme něco pro to, aby se druzí s námi cítili dobře, aby i druzí měli v nás oporu a povzbuzení. Ježíšova matka bude při nás stát, jako při svém synu a později při Janovi....

5. Šimon Cyrenský pomáhá Ježíšovi nést kříž – strach ze ztrapnění

Šimon zřejmě potkává Ježíše náhodou. Neměl žádný důvod pomáhat sám od sebe. Byl k tomu přinucen vojáky. U nich nešlo o nějaký soucit nebo snahu ulehčit Ježíšovi břemeno, jako spíše zajistit, aby se odsouzený dostal živý až na místo ukřižování, aby se splnil rozkaz. Šimon mohl mít problém, že se na chvíli stal někým, kdo se přiblížil k odsouzení na smrt, že se stane v očích druhých jemu podobným a bude s ním odsuzován... Nakonec to podstoupil a jistě toho nikdy nelitoval.

Ani my nikdy nebudeme litovat toho, když se snad nějak ztrapníme před sousedy, přáteli, spolužáky, kolegy..., že patříme k těm křesťanům, k té církvi, k tomu Ježíšovi.

6. Veroničina rouška – strach z epidemie

Veronika je další světlou zastávkou na Kristově bolestné cestě na Kalvárii. Žena, která se nebojí epidemie náboženského fanatismu ani lidské lhostejnosti k utrpení nevinného. I když ji to může stát odsouzení veřejným míněním. K dispozici má jen obyčejnou roušku, jinak nic zvláštního, ale toto gesto je dostatečnou zbraní a ochranou proti epidemii zla, které ji obklopovalo.

Příznějme si strach z koronaviru, z té tísnivé atmosféry nouzového stavu, z těch postupných omezení, z hrozby onemocnění. Co je naší rouškou? Na jedné straně rozumná opatrnost, na straně druhé pokoj, vycházející z důvěry, že Bůh je s námi. Veroničino gesto je výzvou pro nás, abychom svému okolí vyprošovali a předávali naději a sílu. Buďme očišťující a uzdravující solí země.

7. Druhý pád – strach ze zbytečnosti

Většinou se nám stane, že po nějakém problému uděláme vše pro to, aby se neopakoval a pokud se někdo nepoučí ze svých chyb, máme tendenci jím pohrdat: má slabou vůli, je příliš lehkomyšlný...

Ježíš přijímá tuto pozici outsidera, toho, kdo mohl utéci a neudělal to, kdo měl tolik moci při uzdravování druhých a sobě pomoci neumí a znovu padá.

I my můžeme mít obavu z toho, jak nás okolí vnímá, jestli nás lidi berou, jestli má o nás vůbec někdo zájem, jestli jsme pro někoho zajímaví, užiteční, potřební. Jak kdysi naznačil sv. Jan Pavel II., když se nebudeme modlit, budeme neužiteční, budeme prázdní. Svět nás nebude potřebovat. Nebojme se nepochopení od druhých, bojme se zla hříchu a zanedbání dobra.

8. Jeruzalémské ženy – strach o děti

Ženy se svou empatií a soucitem jsou jistě vnímavé pro utrpení druhého. Přirozeně oplakávají bolest někoho, kdo dokázal rozdat tolik dobra, pomoci tolika lidem. Ženy jsou ale mimo podstatu věci. Ježíš podstupuje tuto cestu z vlastního rozhodnutí, z poslušnosti vůči vůli Otce, aby nás zachránil. Příčinou jsou naše hříchy. A těch je třeba litovat, ty je třeba oplakávat. Plačte nad sebou a nad svými dětmi...

Kolik rodičů se bojí o budoucnost svých dětí a vnoučat, které chtějí jít vlastní cestou a popírají hodnoty svých rodičů – včetně víry. Co dělat? Žít podle uznávaných hodnot - i ve své víře - pravdivě a upřímně. Dát dětem

řád, ale také svobodu a zodpovědnost, modlit se s nimi i za ně a svěřit je Bohu... Možná teď žijí jinak, než si přejeme, ale věrme že je to otázka času. Bůh je totiž nikdy neopustí, a udělá vše pro to, aby ho znovu našli a zůstali věrni jemu i nám.

9. Třetí Ježíšův pád – strach z konce civilizace

Nevíme, kolika pády byla provázena Ježíšova cesta, ale jeden z nich byl poslední. A co je jisté, ať byl Ježíš sebevíce na konci svých sil a v pokušení rezignovat, on vstal a šel dále.

Je pro nás symbolem, že vždy má cenu znovu vstát a nikdy nerezignovat, dát šanci sobě i Bohu s jeho milostí, kterou má pro nás připravenou. Definitivní konec, pád? Pokušení k rezignaci se netýká jen nás nebo našeho okolí, týká se celého světa... Kolik pádů zažila naše civilizace a kolik je předpovědí i prostých konstatování, že tento svět je na pokraji kolapsu. Možná opravdu tato civilizace končí, ale nemusí jít o zkázu, jako spíše o proměnu. Víme, že církev ani brány pekelné nepřemohou, kéž my křesťané žijeme tak, že přispějeme k proměně, která bude k dobrému.

10. Ježíš zbaven roucha – strach ze zničení přírody

Ježíši vzali možnost volného pohybu i možnost kázat, nyní mu sebrali poslední kus oblečení. Možná, aby mu vzali jeho důstojnost. Tu ale nemá ten, kdo je perfektně oblečen podle poslední módy, ale je vnitřně prázdný. A nepozbyde ji ten, kdo nemá třeba navenek nic, ale je v něm bohatství lásky a pokoje. Chudoba totiž opravdu cti netratí...

To je pro nás velkou výzvou. Žijeme v době vrcholně konzumní i za cenu masivního ničení okolního světa a jeho přírody. Řešením je skromnost, nenáročnost a úcta k Božímu stvoření v jakékoliv formě. Stále je svět nádherným obrazem Boží krásy a moudrosti a stále je v něm co chránit a udržovat. Můžeme začít v okolí svého bytu nebo domu a svým příkladem můžeme pomoci k tomu, aby svět nejen nezanikal, ale stával se krásnějším.

11. Ježíš přibit na kříž – strach z bezmoci

Ježíš je doslova znehybněn strašlivým způsobem. Je to stále všemohoucí Pán a mohl by kdykoliv sestoupit s kříže a odejít, jako kdysi v Nazaretě, kde ho chtěli ukamenovat. Ale nyní přišel ten pravý čas - kairos, kdy se naprosto obětuje pro naši záchranu. Přijímá naprostou bezmoc a vydanost na milost nebo spíše nemilost svého okolí.

Bojíme se stáří a umírání – možná právě proto, že se bude blížit postupná závislost na pomoci druhých, vydanost do rukou různých lidí – laskavých i těch, kteří nám dají najevo, že je obtěžujeme. Ale ne - skutečná bezmoc je nevěřit, nedoufat, nemodlit se. I kdybychom nemohli dělat vůbec nic, stále můžeme toužit, věřit, doufat, obětovat se, modlit se a milovat, a tak spolu s Kristem zachraňovat svět. Je něco důležitějšího?

12. Ježíš umírá na kříži – strach z migrantů

Ježíš Kristus je Král nebe a země, tedy i našich životů. Jako skutečný král se obětuje za všechny a dává za nás cenu nejvyšší. Dokonce i stav opuštěnosti od Otce, stav prázdnoty, zapuzení... ale i v této situaci je láska... I kdybychom Boha zabili, nepřestane nás milovat a ono se tak stalo. On naši vzpouru proměnil v naši záchranu. I kdybych tu byl jen já sám, udělal by to pro mne... I kdyby tu zbyl jediný Ind, Japonec, Čech nebo Arab – obětoval by se... Miluje všechny: křesťany, Židy, buddhisty muslimy i ateisty. Všechny.

A co my? Bojíme se jinakosti v kultuře i náboženství. Muslimové nám připadají cizí a nebezpeční. Na jedné straně máme právo i povinnost vyžadovat na cizincích, aby přijali naše pravidla a náš řád, ale na straně druhé, jak se my chováme k nim? Co kdybychom místo strachu projevíli lásku, přátelství a ukázali jim krásu víry v Ježíše, aby mohli být osloveni i oni? Nebo jaká je vlastně naše víra, pokud bychom o ní nedokázali svědčit druhým?

13. Pieta – strach z Božího soudu

Konec Ježíšova zápasu za celý svět. Už nikomu z jeho nepřátel nevádí, teď si ho matka může vzít zpět. Jako kdysi - o prvních vánocích - držela v náručí malé dítě, nyní má u sebe dospělého, zmučeného, mrtvého syna. Kruh se uzavřel. A přece to tak není. Maria je znamením naděje, že tak to nemůže skončit. Poslední slovo musí mít Bůh. Ne lidský soud, ale ten Boží má poslední slovo. Není možno umlčet Boží slovo tak, aby znovu nepromluvílo... nyní promlouvá skrze Mariino mlčení – přijetí, odpuštění...

A až my jednou budeme stát před Božím soudem – sami neobstojíme. Ale bude s námi i Maria - přímluvkyně a její Syn, který se k nám přiznává... Jen jde o to, abychom se my přiznávali k němu teď a tady.

14. Ježíšův pohřeb – strach o víru

Pohřeb Ježíše má učinit tečku za jeho životem. Jeho tělo je uloženo do hrobu, hrob je uzavřen kamenem. Tak to končí. Aspoň takový dojem máme z Emauzských učedníků, kteří po pár dnech sice slyšeli o prázdném hrobu, ale na Ježíšově konci to v jejich očích nic nemění. A my jsme tolik věřili, že je to on, Mesiáš, Vykupitel, ten, kdo nás zachrání, ale oni ho zabili. Naše naděje i víra v něj je pryč... Ale přidá se k nim záhadný pocestný, který je uvede do nového světa – Boží vlády. Kámen je odvalen, pravda nikdy nemůže být umlčena navždy. Slovo zase promlouvá jasně a v plnosti a dává život.

V našem životě mohou nastat situace, kdy bude hrozit ztráta víry a důvěry v Boží moc a lásku, budeme mít pocit, že ničemu nerozumíme a nic nemá smysl. V těchto chvílích i nás bude doprovázet onen záhadný pocestný, který pomůže jednou pochopit a přijmout. Všechny naše pochybnosti se jednou promění v jistotu... Vytrvalostí zachráníme svou duši....

Matouš 17, 7 *Ale Ježíš přistoupil, dotkl se jich a řekl: „Vstaňte a nebojte se.“*

Matouš 28, 20 *A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. “*